

Kulturminister Bertel Haarder
Kulturministeriet
Nybrogade 2
København

Kbh. den 7. juli 2015

Kære Bertel Haarder

Først og fremmest til lykke med kulturministerposten. Det Frivillige Kulturelle Samråd glæder sig til samarbejdet - også set i lyset af din meget åbne og imødekommende tilgang til opgaven udtrykt i bl.a. Politiken den 29. juni, hvor du siger, at du vil:

”Sikre spredningen af kendskabet til al den kultur, som ildsjæle skaber rundtomkring i landet”.

Og at ”nogle tror, at det er sådan en ørken, hvor der hverken er kultur eller folkelige foreninger. Men der er masser af kultur- og foreningsliv ude på landet og i de små byer”.

Derudover står der i Venstres regeringsgrundlag at, ”Det frivillige foreningsliv skal have gode vilkår. Det bidrager til udviklingen af et aktivt medborgerskab, af lokale fællesskaber og af et trygt liv for den enkelte. Og der står at ”Der skal være et rigt og varieret kulturbedbud til befolkningen i hele landet, og danskerne skal have nem adgang til nye kunsttilbud og den danske kulturarv”.

Kulturaktive borgere

I Det Frivillige Kulturelle Samråd glæder vi os rigtig meget over, at vi har fået en kulturminister, der er optaget af den brede del af kulturlivet, men ønsker vi naturligvis også, at hele området under dit ressort får din opmærksomhed, hvilket det da heldigvis også tyder på, ifølge ovennævnte udtalelse. Især fordi vi ved, hvordan det er ikke at være en del af kulturpolitikken, selv om man udgør mellem ½ - 1 mio. voksne kulturaktive borgere i landet, og selv om hele kunst- og kulturområdet er vores arbejdsfelt: De kulturelt frivillige, der i foreninger arrangerer kammerkoncerter, rytmiske koncerter, filmforevisninger, teaterforestillinger, kunstudstillinger m.m. – alt sammen med professionelle kunstnere som aktører, de frivillige på kulturarvsområdet dvs. folk, der arbejder frivilligt på museer, i lokalarkiver, som amatørarkæologer og nu også på bibliotekerne. Tilsammen med de personer, der beskæftiger sig med kunst som egenaktivitet - amatører, der spiller, synger, laver teater, billedkunst, skriver osv., udgør vi kernen af den store skare af foreninger, der repræsenterer de lokale ildsjæle rundt om i landet.

Det gode liv

Men hvilke værdier og mål præger egentlig de kulturelle foreninger? Hvorfor er området vigtigt og værd at støtte? Og hvilke årsager kan vi henvise til, når vi vil argumentere for bedre vilkår og offentlig støtte?

De kulturelt frivillige beskæftiger sig med noget af lyst, noget, de bliver oplivet og oplyst af. De har en unik frihed til at indgå i aktiviteter, der har deres egen betydning, og hvor det er et mål i sig selv at være involveret i en læring med personlig udvikling og frie fællesskaber.

Argumenterne fra de kulturelle aktive er baseret på en humanistisk diskurs, der understreger områdets bidrag til den menneskelige og demokratiske udvikling som et mål i sig selv.

En bæredygtig kultur

Men forudsætningen for at vedligeholde og videreudvikle det gode liv er også et frit civilsamfund med en

stærk selvstændig læringskapacitet, hvor nøgleordet ikke er "livslang læring", men snarere "læring for livet".

En vigtig forudsætning for et stærkt civilsamfund er en omfattende folkeoplysning og et levende foreningsliv, hvor borgerne frit kan udfolde sig kommunikativt og ekspressivt og udvikle sig som mennesker og aktive borgere. Et samfund uden et velfungerende civilsamfund er ikke bare et fattigt samfund, åndeligt og menneskeligt set, det er et endimensionalt samfund, hvor samfundets nerve - en levende kultur, en fri offentlig debat og et deltagerdemokrati med aktivt medborgerskab - tørrer ud.

Med til et godt samfund hører også en bæredygtigt kultur hvor borgerne er klar til i forpligtende fællesskaber at tage et medansvar for eget og andres liv og for samfundet som helhed. Men hvis vi skal styrke den kulturelle bæredygtighed, kræver det politisk anerkendelse af kulturelle udtryk, værdier og mangfoldighed - både med hensyn til adgang til kunst og kultur og til økonomisk støtte.

Udbredelse af og adgangen til kunst og kultur

Det Frivillige Kulturelle Samråd er eksponent for ovennævnte holdning, og vi ønsker at give alle borgere en mulighed for at være en del af dette læringsfællesskab. Landsforeningerne i samrådet arbejder gennem deres daglige virke vedvarende for at støtte udbredelsen af og adgangen til kunst og kultur og især med at fremme respekten for de kulturelle udtryksformers mangfoldighed samt bevidstheden om værdien heraf på lokalt, nationalt og internationalt plan.

Imidlertid har det frivillige kulturelle område gennem en årrække været lavt prioriteret – både i kulturpolitikken og i støttepolitikken. Vi har derfor nogle ønsker, som vi gerne vil præsentere for dig ved et personligt møde. Det drejer sig bl.a. om:

- At vi gerne vil have mulighed for at dokumentere, udarbejde statistikker og forske på det frivillige kulturelle område – finde ud af hvad og hvem, der er aktive, og hvilken betydning civilsamfundets kunstneriske og kulturelle aktiviteter har med henblik på at udvikle området og især på at inddrage de mennesker, der ikke gør brug af kunst- og kulturtilbud. Vi skal i den forbindelse nævne, at vi ikke er en del af folkeoplysningens Videnscenter, der kun beskæftiger sig med den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde for børn og unge under 25 år. Idrætten har sit eget "Idrættens Analyseinstitut", mens det frivillige kulturelle område er uden mulighed for at få forsket, udarbejdet statistikker m.v.
- At vi i højere grad ønsker at udvikle området ved afholdelse af konferencer og kurser med henblik på at give de kulturelt frivillige kundskaber og kompetencer til at være aktive på det frivillige kulturelle felt, hvor de bl.a. er med til at udbrede kunsten og kulturen i tyndt befolkede områder, hvor der er stor afstand til kulturinstitutionerne.

Vi håber derfor, at vi meget snart får mulighed for at præsentere det arbejde, landsforeningerne og deres medlemmer i Det Frivillige Kulturelle Samråd udfører til gavn for kunsten og kulturen samt at diskutere de vilkår, det sker under.

Visionsoplæg

Det Frivillige Kulturelle Samråd afleverede på opfordring af tidligere kulturminister Marianne Jelved et visionsoplæg for området i Kulturministeriet kort før valget. Både folkeoplysningsområdet og amatørkulturområdet har ligeledes afleveret visionsoplæg.

Det Frivillige Kulturelle Samråd vil gerne i samarbejde med dig genoptage arbejdet med oplægget, da det kan være med til at anerkende og synliggøre området i kulturpolitikken i et omfang, vi ikke har set i mange år. Vi håber, du er positiv over for dette ønske.

Hvad og hvem er det Det Frivillige Kulturelle Samråd

Paraplyorganisationen Det Frivillige Kulturelle Samråd består af 9 organisationer, der er landsforeninger for lokale foreninger og selskaber, hvor frivillige formidler, organiserer, koordinerer, arrangerer, skaber rammer m.v. for kunst, kultur og kulturarv i teaterforeninger, kunstforeninger, filmklubber, forfatterforeninger, kulturhuse, museumsforeninger, lokalhistoriske foreninger og kulturelle samråd. Ud over at være en stor del af livsindholdet for mange mennesker betyder det også et mylder af kulturaktiviteter og kulturtilbud rundt om i landet til glæde for store dele af befolkningen - og måske til ekstra glæde i de tyndt befolkede områder, hvor der ellers ikke ville være mange muligheder for at have oplevelser med kunst og kultur. Det Frivillige Kulturelle Samråd blev en realitet på et stiftende repræsentantskabsmøde den 2. maj 2015. De ni landsforeninger i samrådet er:

- Danmarks Teaterforeninger
- Dansk Lokalhistorisk Forening
- Kulturelle Samråd i Danmark
- Kulturhusene i Danmark
- Sammenslutningen af Børne- og Ungdomsfilmklubber
- Sammenslutningen af Danske Filmklubber
- Sammenslutningen af Danske Kunstforeninger
- Sammenslutningen af Museumsforeninger I Danmark
- Samrådet for de litterære selskaber i Danmark

Samrådet har ingen indtægter (bortset fra medlemskontingent på 300 kr. årligt), men arbejder på at opnå støtte.

Venlig hilsen

Bente Schindel, formand